

- Fig. 9. *Ips erosus* Woll. (No. 3, Syrien, Haifa). Bez. der Länge
des II Zahnes —2.2 σ^* .
 „ 10. „ „ „ (No. 4, Cykladen, Syra). Bez. der Länge
des II Zahnes —3.5 σ^* .
 „ 11. „ *fejferi* n. sp. (Zwierzyniec, Polen). Bez. der Länge
des II Zahnes —5.4 σ^* .
 *) Vom Mittelwerte des *proximus* Eichh.
 Orig. Zeichn. des Verfassers.

Tafel III.

- Fig. 1. *Ips proximus* Eichh. (No. 618, Zwierzyniec Polen).
 „ 2. „ „ „ (No. 625, „ „).
 „ 3. „ „ „ (No. 619, „ „).
 „ 4. „ *erosus* Woll. (No 5, Cykladen, Syra).
 „ 5. „ *fejferi* n. sp. (Zwierzyniec, Polen).
 Orig. Zeichn. des Verfassers.

Tafel IV.

- Fig. 1. *Ips erosus* Woll. (No. 5, Cykladen, Syra).
 „ 2. „ „ „ (No. 3, Syrien, Haifa).
 „ 3. „ „ „ (No. 4, Cykladen, Syra).
 „ 4. „ *proximus* Eichh. (No. 628, Zwierzyniec, Polen).
 „ 5. „ „ „ (No. 617, „ „).
 „ 6. „ *erosus* Woll. (Zwierzyniec, Polen).
 „ 7. „ „ „ (No. 2, Syrien, Haifa).
 „ 8. „ *fejferi* n. sp. (Zwierzyniec, Polen).
 Orig. Zeichn. des Verfassers.

Kilkanaście form motyli nowych lub bardzo rzadkich dla fauny Polski.

[Quelques espèces des papillons nouveaux ou plus rares pour la faune
de la Pologne.]

Podał

JAN ROMANISZYN.

Colias hyale ab. *obsoleta* Tutt. Są to okazy, u których ciemne nakreślenia na tyln. skrzydłach prawie zupełnie zanikają. Jeden

okaz ♀ tej odmiany złowilem w Lubyczy Król. w sierpniu roku 1924. Drugi okaz posiadam z Odessy.

Colias myrmidone ab. *nigerrima* Pieszczek. Odnacza się przede wszystkim silnym przyciemnieniem wszystkich skrzydeł, a szczególnie tylnych, któreto przyprószenie wychodzi od nasady skrzydeł i wnika prawie po strzępinę. Jedną ♀ tej odmiany złowilem również w Lubyczy Królewskiej na łanie koniczyny w sierpniu 1924 roku. Jeden okaz podaje Stöckl z Brzuchowic.

Militaea athalia ab. *mehadiensis* Gerh. Forma o jaśniejszym tle skrzydeł i bardziej regularnym rysunku. Znany dotychczas z Węgier. Jeden okaz ♀ złapałem na polanie lasu świerkowo-sosnowego 16 lipca 1924 r. w Lubyczy Królewskiej.

Epinephela lycaon ab. *schlosseri* Voelsch. Okazy ♀♀ do tej odmiany należące są pozbawione oczka w komórce drugiej skrzydeł przedn. Wśród typowych 17. lipca 1924. na wrzosowiskach w Lubyczy Królewskiej.

Chrysophanus virgaureae v. *estonica*. Huene. Jedną ♀ tej odmiany złowilem w Hrebennem pod Rawą Ruską 30. lipca 1923 r. Odmiana ta zasadniczo różni się wielkością, gdyż okazy tejsze są o połowę mniejsze od typ. a nakreślenia wskutek tego są gęstsze i przyciemniają tło skrzydeł.

Ch. phlaeas ab. *suffusa* Tutt. Okaz silnie przyciemniony (melanizm) złowilem na podmokłej łące w Rzęśnie Polskiej naprzeciw stacji Brzuchowice położonej, 23. lipca 1924 r.

Lycaena icarus ab. *striata* Tutt. Posiada plamki na odwrocie skrzydeł podłużnie ze sobą zlanc. Jedną ♀ złowilem 10. sierpnia 1924 r. w Lubyczy Królewskiej na wrzosowiskach.

L. icarus ab. *parvus* Karczewski. O połowę mniejszy od normalnego; 1 okaz ♂ złowilem 23. sierpnia 1924 r. w Lubyczy Królewskiej.

L. coridon ab. *tiphys* Esp. Czarne kropki na odwrocie skrzydeł bywają ze sobą podłużnie połączone. Jeden okaz w Brzuchowicach 11. lipca 1922 r.

L. semiargus ab. *caeca* Fuchs. Kropki na odwrocie przednich skrzydeł zanikają. Jeden okaz złapałem w Strzałkowie obok Stryja 13. czerwca 1923 r.

L. arcas ab. *minor* Frey. Znacznie mniejsze od typowych. 2 okazy złowilem 18. lipca 1923 r. na podmokłej łące w Rzęśnie Polskiej.

L. arcas ab. *inocellata* Sohn. Czarne kropki na odwrocie skrzydeł maleją do zupełnego zaniku. Jeden okaz ♀ tej odmiany złowiłem wraz z poprzednią w Rzęśnie Polskiej.

L. arcas ab. *lucida* Geest. Jeden okaz ♂ razem i równocześnie z poprzednimi odmianami w Rzęśnie Polskiej. Skrzydła o barwie niebieskiej jaśniejszej o stalowym połysku i bardziej rozprzestrzenionej niż u typowej formy.

Ammonoconia caecimacula F. Piękny okaz udało mi się wyhodować z gąsienicy przygodnie znalezionej w Nozdźcu obok Dynowa; motyl wylął się 1. września 1923 r. Po Nowickim z Małopolski wykazują go: Schille ex. l. w IX. i Klemensiewicz 4 okazy z Brodów na przynętę w 1/2 IX. Ponadto znany jest z Królestwa, Poznańskiego i Górnego Śląska jakoteż z Pomorza.

Polia chi L. Nocnicówka b. rzadka; jedną ♀ złowiłem na stacji Brzuchowice, siedzącą na ścianie budynku stacyjnego, 20-go września 1923 r. Ze złożonych jajeczek po przezimowaniu wylęły się gąsieniczki w kwietniu roku następnego. Zaledwie dwa motyle udało mi się wyhodować, które wylęły się około połowy sierpnia 1924 r.

Acidalia interjectaria B. Jedną ♀ złowiłem 9. lipca 1924 r. na wrzosowisku w Lubyczy Królewskiej.

Anaitis plagiata ab. *interrupta* Klem. (— ab. *tangens* W. Fritsch). Jestto odmiana, u której pole środkowe skrzydeł przednich między fałdzikiem a żyłką drugą jest przerwane. Pierwszeństwo nazwy *interrupta* Klem. należy się Klemensiewiczowi, gdyż on ogłosił i opisał tę odmianę w Sprawozdaniach Komisji fizjograf. Akademji Umiejętności w Krakowie o cały rok wcześniej, nim się okazał zeszyt dzieła Seitz'a, na którym widnieje data u góry na stronie 177: „Ausgegeben 14. Ill. 1914“, — gdzie odmiana *tangens* W. Fritsch jest wymieniona i opisana. Jeden okaz ♂ tej odmiany złapałem 27. sierpnia 1922. przygodnie na parkanie pod Lwowem.

Larentia truncata ab. *depuncta* m. ab. nov. — Odznacza się brakiem czarnej kropki na żyłce poprzecznej skrzydeł przednich. Jeden okaz tej nowej odmiany złowiłem wieczór przy świetle lampy pokojowej w Mikuliczynie 17. lipca 1908 r.

L. sociata ab. *albinata* m. ab. nov. — „Alis dilutioribus fere totaliter obsoletis.“ — Wszystkie skrzydła o nakreśleniach normalnych ale bladych i bardzo jasnych tak, iż motyl czyni wra-

żenie silnie zlatanego okazu. Okaz ten znalazłem 10. sierpnia 1924 r. na pniu wierzby w Lubyczy Królewskiej.

L. picata ab. *albofasciata* Gauckler. Wszelkie kresy poprzeczne i nakreślenia w polu zewnętrznym zupełnie zanikają tak, iż pozostaje czysto biała wstęga aż po strzępinę, $3\frac{1}{2}$ — 4 mm. szerokości. Jeden okaz tej ciekawej odmiany złapałem 18. czerwca 1922 r. w Łotatnikach powiat Stryj.

Tephroclystia tantillaria B. (= *subumbrata* Hb., *pusillata* Hb. nec. Schiff.). Prout nazywa *Tephrocl. pusillata* Hb. (dawna nazwa według katalogu Staudingera i Rebla Nr. 3535): *Eupithecia tantillaria* Bod. Kilka okazów złowiłem w latach ubiegłych w Brzuchowickich lasach na pniach świerków lub sosen w ostatniej dekadzie maja.

Tephroclystia indigata Hb. Bardzo rzadki gatunek miernikowca. Dotychczas podany z Małopolski przez Klemensiewicza z Naćciszwowej (N. Sącz), z Biecza, Brodów i ze Lwowa; Świątkiewicz łowił je w Janowie pod Lwowem. Mój okaz złowiłem w Brzuchowicach na pniu świerka 14. maja 1924 r.

Spilosoma fuliginosa trans. ad ab. *pulverulenta* Alph. Okaz należący niewątpliwie do tej odmiany złowiłem przy świetle lampy elektrycznej jeszcze 8. lipca 1905 r. Znany dotychczas z Turkestanu i półn. Chin.

Coscinia cribrum L. Bardzo rzadki. Znany w kilku okazach z Małopolski. Ja złowiłem 1 okaz 30. lipca 1924. siedzący na suchym poroście na pniu sosny (Mimikrja) w Hrebennem obok Rawy Ruskiej.

Zygaena scabiosae ab. (et v.) *divisa* Stgr. Środkowa klinowata plama przerwana na dwoje. Bardzo rzadka odmiana znana dotychczas z okolic Lwowa w kilku okazach. Mój okaz wylągl się 3. lipca z gąsienicy znalezionej przygodnie w Strzałkowie obok Stryja.

Acentropus niveus Oliv. Gatunek nadzwyczaj rzadki. Baron Brunicki złowił kilka okazów w Podhorcach. Mnie udało się złowić przy świetle lampy pokojowej we Lwowie 2 okazy: jeden 16. lipca 1923 r., drugi 30. czerwca 1924 r.

Pyralis regalis Schiff. Przepiękny motylek bardzo rzadki złowiony dotychczas w kilku okazach: Stöckl 1 okaz we Lwowie, Prüffer w Ulowie w Zamojszczyźnie, Schille w Strzałkowie, a mnie udało się złowić 3 okazy (1 ♀ i 2 ♂♂) na brzegu mło-

dego lasu świerkowego, kosząc siatką po trawie w lipcu 1924 r. w Lubyczy Królewskiej.

Capua reticulana Hb. Złowiłem 2 okazy w Lubyczy Królewskiej, jeden 26. czerwca na liściu olchowym siedzący, drugi 10. lipca na pniu olchy.

Steganoptycha nitidulana Z. Nowy gatunek dla fauny Polski. Złowiłem w jednym okazy 24. maja 1924 r. w Brzechowicach.

Semasia pupillana Cl. Gatunek bardzo rzadki. Kilka okazów złowiłem w roku ubiegłym w lipcu kosząc siatką piołun w Lubyczy Królewskiej.

Yponomeuta vigintipunctatus Retz. 2 okazy. Jeden w pierwszym pokoleniu 14. maja 1924 Brzechowice na pniu drzewa, drugi 24. lipca na płocie w Lubyczy Królewskiej.

Cerestoma radiatella ab. *nigrovitella* Hauder. Jeden okaz tej odmiany złowiłem w Boryniczach pod Bóbrką w lesie 22. czerwca 1924 r.

Gelechia conspurcatella Hein. Nowy gatunek dla fauny Polski. Jeden okaz tej rzadkości zleciał do pokoju wieczór, do światła lampy we Lwowie 6. lipca 1924 r.

Anarsia lineatella Z. Nowy gatunek dla fauny Polski. Jedyny okaz złowiłem przy świetle lampy wraz z poprzednim we Lwowie 6. lipca 1924 r.

Atremaea lonchoptera Stgr. Nowy gatunek dla fauny Polski. Jedyny mój okaz tej niebywalej rzadkości znanej dotychczas tylko z płdn.-zach. Francji i z Węgier, złowiłem przygodnie jeszcze w r. 1917, 2. lipca w Tarnopolu.

Borkhausenia formosella F. Bardzo rzadki gatunek. Złowiłem jeden okaz 16. lipca 1924 przy świetle lampy pokojowej we Lwowie.

Gracilaria kollariella Z. Jeden okaz tej rzadkości znalazłem w opuszczonym gnieździe trzmieli ziemnych w Borkach Dominikańskich 8. września 1923 r.

Nemotois dumeriliellus Dup. Jeden piękny okaz tej rzadkości złowiłem w Lubyczy Królewskiej 26. Lipca 1924 r. na wrzosowisku.

R é s u m é.

L'auteur nous présente quelques nouvelles ou plus rares espèces des papillons pour la faune de la Pologne, qu'il avait recueilli dans divers environs de la Petite-Pologne. Parmi ces

papillons il'y-a deux aberrations complètement inconnues: *Larentia truncata* ab. *depuncta* m. ab. nov. qui ne montre les points noir sur les veinules des avant-ailes et la seconde ab. *Larentia sociata* ab. *albinata* m. ab. nov. qui nous montre un total albinisme: tous les ailes sont très jaune pâle; ce dernier papillon fut recueilli le 10. VII. 1924. à Lubyca Królewska.

Wykaz chrząszczów, zebranych w Sandżaku Trapezuntskim i Gümisch-chane w Azji Mniejszej w latach 1916—1917. VI.

(Verzeichnis der in kleinasiatischen Sandsechaks Trapezunt und Gümisch-chane in J. 1916—1917 gesammelten Coleopteren. VI.)

podał

Dr. W. EICHLER (Pabjanice).

OEDEMERIDAE.

Anoncodes ruficollis F. — Kialkit 1 egz. z Umbelliferae 3. VII. 17.

Ischnomera coerulea L. — Trpz. 3 egz. VI. 17.

Oedemera podagrariae L. — Dżewizlik 26. VI. 17. z *Achillea* 3 egz.; Kialkit 1 egz. 4. VII. 17. z kwiatów. *Oed. podagrariae* L. a. *femoralis* Seidl. — tamże 1 egz. *Oed. flavescens* L. — Dżewizlik 1 egz. 26. VI. 17 z *Achillea*; Elleu 5 egz. z kwiatów 22—23. VII. 17; Trpz. dolina rzeki 21. VII. 17. *Oed. subulata* Oliv. — Elleu, 2 egz. z kwiatów 23. VI. 17. *Oed. lurida* Marsh. — Souk-su 3 egz. z *Chrysanthemum* 4. VI. 17, wzgórze płdn. 3 egz. 7. VI. i 16. VI. 17; Dżewizlik, 27. VI. 17 z kwiatów łąkowych; Elleu 3 egz. 22—23. VI. 17.

PYTHIDAE.

Mycterus curculionoides F. — Kessa-dagh, 6 egz. 2. VII. 17 z kwiatów; *M. umbellatarum* F. — Kessa-dagh, 3 egz. 1. VII. 17, z *Achillea*.

HYLOPHILIDAE.

Hylophilus populneus Panz. — Trpz. wzgórze wsch. z krzewów 1 egz. 12. V. 17; wzgórze zach. ze śliwki 1 egz. 20. V. 17;